

Від вченої ради НДІП НАПрН України**ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ
НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ІНФОРМАТИКИ І ПРАВА
НАПрН УКРАЇНИ у 2012 році**

Науково-дослідний інститут інформатики і права Національної академії правових наук України (далі – НДІП НАПрН України) є правонаступником Науково-дослідного центру правової інформатики НАПрН України, який згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2011 року № 1375 “Про затвердження Статуту Національної академії правових наук України”, Постановою Президії НАПрН України від 25 травня 2012 року № 82/11 та Постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2012 року № 902 “Про внесення змін до Постанов Кабінету Міністрів України від 18 серпня 1999 року № 1518 та від 23 травня 2012 року № 486” перейменованій у НДІП НАПрН України.

Організаційна структура НДІП НАПрН України. Включає такі наукові підрозділи:

- 1) науковий відділ теорії та історії інформаційного права;
- 2) науковий відділ правових проблем інформаційної діяльності;
- 3) науковий відділ системної інформатизації законотворчої діяльності;
- 4) науковий відділ правових проблем інформаційної безпеки;
- 5) науковий організаційний сектор.

Основні завдання вказаних підрозділів:

– *науковий відділ теорії та історії інформаційного права*: дослідження теоретико-правових основ становлення і розвитку інформаційного суспільства, актуальних проблем теорії інформаційного права, теорії і практики забезпечення прав і свобод людини і громадянина в інформаційній сфері, відповідного міжнародного та історичного досвіду;

– *науковий відділ правових проблем інформаційної діяльності*: дослідження суспільно-правових проблем інформаційних відносин та інформаційної діяльності, розвитку інформаційного законодавства та імплементації норм міжнародного інформаційного права в законодавство України, юридичної відповідальності за злочини та інші правопорушення в інформаційній сфері;

– *науковий відділ системної інформатизації законотворчої діяльності*: дослідження актуальних проблем правової інформатики, методології системної інформатизації законотворчої діяльності, розробка, впровадження і забезпечення підтримки інформаційно-аналітичних підсистем е-парламенту та е-уряду як складових інформаційного суспільства, електронних систем і баз даних у галузі держави і права;

– *науковий відділ правових проблем інформаційної безпеки*: дослідження сучасних викликів і загроз інформаційній безпеці та міжнародно-правових проблем інтеграції України у світовий інформаційний простір, актуальних правових проблем захисту інформації та безпеки людини, суспільства і держави в інформаційній сфері;

– *науковий організаційний сектор*: науково-організаційне і документальне забезпечення діяльності НДІП та Координаційного бюро НАПрН України з питань інформаційного права та інформаційної безпеки, участь у підготовці та проведенні наукових конференцій, семінарів та інших заходів, забезпечення наукового та міжнародного співробітництва.

Центри при НДІП НАПрН України. З метою формування і розвитку наукових шкіл та проведення актуальних наукових досліджень в галузі інформаційного права, правової інформатики та інформаційної безпеки згідно з рішеннями Вченої ради у НДІП НАПрН України створені та функціонують (на громадських засадах, за напрямками наукової діяльності):

– *Центр філософії інформаційного права* (керівник центру – Дзьобань О.П., доктор філософських наук, професор);

– *Центр інформаційного та соціально-правового моделювання* (керівник центру – Ланде Д.В., доктор технічних наук, старший науковий співробітник, лауреат Премії імені Яр. Мудрого);

- *Центр проблем інформології і права* (керівник центру – Беляков К.І., доктор юридичних наук, старший науковий співробітник);
- *Центр проблем методології інформаційного права* (керівник центру – Брижко В.М., кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, заслужений винахідник Каз. РСР, лауреат Премії науково-технічної творчості молоді, лауреат Премії імені Яр. Мудрого);
- *Центр проблем інформаційного правопорядку* (керівник центру – Настюк В.Я., член-кореспондент НАПрН України, доктор юридичних наук, професор);
- *Центр інформаційно-правових проблем колективної безпеки* (керівник центру – Пилипчук В.Г., доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, заслужений діяч науки і техніки України);
- *Центр науково-правових експертиз та прогнозування* (керівник центру – Савінова Н.А., кандидат юридичних наук).

Наукові школи. Протягом звітнього періоду в НДІП НАПрН України розвивалися наукові школи: інформаційного права, філософії інформаційного права, інформаційної безпеки (в галузі юридичних наук), правової інформатики.

З метою розвитку правової науки та координації правових досліджень в інформаційній сфері НДІП НАПрН України у звітний період також забезпечував діяльність *Координаційного бюро з інформаційного права та інформаційної безпеки*, яке функціонує у складі Відділення державно-правових наук і міжнародного права НАПрН України. Зокрема, Координаційним бюро було підтримано пропозиції, розроблені на основі досліджень НДІП НАПрН України, щодо внесення змін до *Пріоритетних напрямів розвитку правової науки на 2011 – 2015 роки в інформаційній сфері* (у березні п.р. затверджені Загальними зборами НАПрН України).

Крім цього, на основі наукових напрацювань НДІП НАПрН України, які пройшли публічне обговорення, розроблено та схвалено Координаційним бюро пропозиції до нової редакції паспорту наукової спеціальності 12.00.07 в галузі інформаційного права (за станом на грудень п.р. схвалені Експертною радою в галузі юридичних наук ДАК МОНмолодьспорту України) та організації дисертаційних досліджень в інформаційній сфері за такими основними напрямками:

- інформаційна сфера як об’єкт права, теорія, методологія і напрями розвитку;
- теоретико-правові основи формування і розвитку інформаційного суспільства, забезпечення прав та інтересів людини, суспільства і держави в інформаційній сфері;
- правові аспекти формування і реалізації державної політики та державного управління в інформаційній сфері;
- інформаційне законодавство і напрями його розвитку;
- регулювання суспільних відносин за функціональними напрямками інформаційної діяльності (доступ до публічної інформації; телекомунікації, зв’язок, інформатизація; засоби масової інформації, інтернет, реклама; видавнича, бібліотечна, архівна і музейна справа; державна статистика, документообіг; інформаційна діяльність в галузях освіти і науки, культури і мистецтв, в економічній, фінансовій, банківській та інших сферах);
- правове регулювання інформаційного забезпечення діяльності органів законодавчої і виконавчої влади, охорони правопорядку і правосуддя, надання адміністративних послуг державними органами та органами місцевого самоврядування;
- правові аспекти формування і розвитку інформаційної інфраструктури та діяльності її суб’єктів, створення та використання інформаційних технологій і ресурсів, надання послуг і виконання робіт в інформаційній сфері;
- основи правової інформатики, інформатизація нормотворчої, правозастосовної і правоосвітньої діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування, закладів, установ, підприємств та організацій, інформаційні системи і бази даних у галузі держави і права;
- правовий режим інформації, інформаційних ресурсів, технологій, систем і мереж, регулювання доступу до них, право власності в інформаційній сфері;
- правові основи забезпечення інформаційної безпеки людини, суспільства та держави;
- регулювання охорони і захисту персональних даних громадян та інших осіб, відомостей з обмеженим доступом, технічного захисту інформації;

- запобігання і протидія негативним наслідкам застосування інформаційних технологій та інформаційним впливам на шкоду людині, суспільству, державі та міжнародному правопорядку;
- попередження, виявлення і припинення правопорушень та юридична відповідальність в інформаційній сфері;
- інформаційне право зарубіжних країн, порівняльне законодавство в інформаційній сфері;
- гармонізація та імплементація норм правових актів Європейського Союзу та міжнародного інформаційного права в законодавство України;
- правові засади міжнародного співробітництва в інформаційній сфері;
- історія інформаційного права і правового регулювання суспільних відносин в інформаційній сфері.

Надалі, з урахуванням пропозицій членів Координаційного бюро з інформаційного права та інформаційної безпеки, погоджених з керівництвом Відділення державно-правових наук і міжнародного права НАПрН України, пропонується опрацювати питання щодо виділення інформаційного права в окрему наукову спеціальність.

Вчена рада НДІП НАПрН України. Відповідно до Статуту НДІП НАПрН України Вчена рада, що розглядає основні напрямки наукової діяльності та питання щодо забезпечення їх успішного вирішення, за звітний період провела 13 засідань. В ході засідання Вченої ради (протокол № 10 від 18.09.12 р.) було схвалено Перелік заходів з підвищення наукового потенціалу НДІП НАПрН України. Нині в НДІП НАПрН України працюють 2 члени-кореспонденти НАПрН України, 3 члени інших академій наук, у т.ч. РФ, 11 докторів наук та 13 кандидатів наук, 4 працівники мають звання “заслужений”: заслужений діяч науки і техніки, заслужений юрист, заслужений винахідник Каз. ССР, заслужений машинобудівник; 6 – лауреатів Премії імені Яр. Мудрого за наукові здобутки в галузі права, лауреат Премії Ради Міністрів СРСР “За розробку та впровадження програмного забезпечення інформаційних систем і банків даних”, лауреат Премії науково-технічної творчості молоді та лауреат Премії Президента України для молодих вчених).

У звітному періоді НДІП НАПрН України реалізував:

- Тематичний план науково-дослідних робіт на 2012 рік, затверджений Постановою Президії Національної академії правових наук України від 07.12.11 р. № 79/8;
- План спільних робіт Управління комп’ютеризованих систем Апарату Верховної Ради України та Науково-дослідного центру правової інформатики Національної академії правових наук України на 2009 – 2013 роки;
- Установчий договір про співробітництво щодо заснування та випуску наукового журналу “Інформація і право” між Національною бібліотекою України імені В.І. Вернадського НАН України, Відкритим міжнародним університетом розвитку людини “Україна” і Науково-дослідним центром правової інформатики НАПрН України;
- Установчий договір про співробітництво щодо заснування та випуску наукового журналу “Правова інформатика” між Інститутом законодавства Верховної Ради України і Науково-дослідним центром правової інформатики НАПрН України.

Науково-дослідні роботи. НДІП НАПрН України у звітний період здійснював фундаментальні й прикладні дослідження та розробки з проблем інформаційного права, інформаційної безпеки і правової інформатики в рамках таких науково-дослідних робіт:

1. “*Методологія кодифікації інформаційного законодавства*” (кер. НДР та головний виконавець Брижко В.М., к.ю.н., с.н.с. Державна реєстрація РК № 0110U001020 від 14.01.10 р.). *Мета роботи* – створення теоретичної бази кодифікації інформаційного законодавства України. *Планові строки виконання:* 2010 – 2012 рр. *Результати наукових досліджень* відображено у наукових працях, загальним обсягом понад 1900 др. стор., з яких 2 монографії, 45 статей та 11 доповідей на “круглих столах”.

У рамках НДР “Методологія кодифікації інформаційного законодавства” здійснювалась робота над розробленням проекту *Концепції кодифікації інформаційного законодавства України*.

Отримано свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір “Концепція кодифікації інформаційного законодавства України” № 44449 від 25.06.12 р. Авт кол.: кер. Пилипчук В.Г., Баранов О.А., Брижко В.М., Беляков К.І. та ін.). Проект Концепції опубліковано (журнал “Інформація і право”. – № 1(4)/2012. – С. 5-14).

2. “Розроблення електронної енциклопедії законодавства України” (кер. НДР Ланде Д.В., д.т.н., с.н.с. Державна реєстрація РК № 0110U001019 від 14.01.10 р). *Мета НДР* – узагальнення визначеного законами та іншими нормативно-правовими актами України понятійного апарату термінології законодавства та її подальше упорядкування. *Планові строки виконання*: 2010 – 2015 рр. *Результати НДР* відображено у 5 наукових працях та 4 доповідях на конференціях.

3. “Розроблення інформаційно-аналітичних підсистем електронного парламенту України” (кер. НДР Антоненко С.А. Державна реєстрація РК № 0111U000026 від 24.01.11 р.). *Мета НДР* – створення теоретичної та практичної бази системної інформатизації законотворчої діяльності. *Планові строки виконання*: 2011 – 2015 рр. *Результати НДР* знайшли своє відображення у тому, що у 2012 році зібрано, класифіковано, визначено змістовні зв’язки з іншими документами, введено дані про публікацію, відформатовано та підготовлено до введення в бази даних 22515 документів, а також у монографії та 12 наукових працях.

4. “Проблеми юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері в умовах формування інформаційного суспільства” (кер. НДР Беляков К.І., д.ю.н., с.н.с. Державна реєстрація РК № 0112U002074 від 18.01.12 р.). *Мета НДР* – розробка теоретико-методологічних засад та рекомендацій щодо відповідальності за правопорушення в сфері інформаційної діяльності на основі аналітико-синтетичного осмислення здобутків учених і практиків різних галузей права в Україні, а також міжнародного досвіду. *Планові строки виконання*: 2012 – 2016 рр. *Результати НДР* відображено у 3 монографіях та 14 наукових статтях.

5. “Державно-правові проблеми інформаційної безпеки людини і суспільства в умовах інтеграції України у світовий інформаційний простір” (кер. НДР Фурашев В.М., к.т.н., с.н.с. Державна реєстрація РК № 0112U002073 від 18.01.12 р.). *Мета НДР* – визначення основних державно-правових проблем інформаційної безпеки людини і суспільства, які виникають або можуть виникнути під час входження України у світовий інформаційний простір. *Планові строки виконання*: 2012 – 2016 рр. *Результати НДР* відображено у 2 монографіях та 22 наукових працях.

На виконання показників паспорта бюджетної програми. В рамках досліджень по фундаментальних НДР у 2012 р. в НДІП НАПрН України опубліковано: 5 монографій, 5 наукових журналів, 45 наукових статей, всього – 55 робіт, зокрема:

Монографії:

1. Основи систематизації інформаційного законодавства : теоретичні та правові засади : монографія / В.М. Брижко. – К. : ТОВ “ПанТот”, 2012 р. – 304 с. (26,6 друк. арк.).
2. Основи інформаційного і соціально-правового моделювання : монографія / В.М. Фурашев, Д.В. Ланде. – К. : ТОВ “ПанТот”, 2012. – 144 с. (6,5 друк. арк.).
3. Електронні фонди нормативно-правової інформації парламенту України (правові, організаційні та технологічні аспекти) : монографія / С.А. Антоненко ; за ред. Швеця М.Я. – К. : Право України, 2012. – 282 с. (17,63 друк. арк.).
4. Кримінально-правова політика та забезпечення інформаційного суспільства в Україні : монографія / Н.А. Савінова. – К. : Право України, 2012. – 219 с. (13,7 друк. арк.).
5. Інформаційна безпека людини як споживача телекомунікаційних послуг : монографія / І.В. Арістова, Д.В. Сулацький. – К. : Право України, 2012. – 182 с. (11,85 друк. арк.).

Наукові журнали:

1. Інформація і право. – № 1(4)/2012. – 152 с.
2. Інформація і право. – № 2(5)/2012. – 198 с.
3. Інформація і право. – № 3(6)/2012. – 170 с.
4. Правова інформатика. – № 2(34)/2012. – 124 с.
5. Правова інформатика. – № 3(35)/2012. – 100 с.

6. Правова інформатика. – № 4(36)/2012. – 100 с.

Наукові статті:

1. Актуальні проблеми становлення і розвитку правової науки в інформаційній сфері / В.Г. Пилипчук // Інформація і право. – 2012. – № 1(4). – С. 15-22.
2. Порівняльне правознавство у сфері інформаційного права / В.М. Брижко // Інформація і право. – 2012. – № 1(4). – С. 23-32.
3. Питання законодавчого визначення понятійно-категорійного апарату у сфері інформаційної безпеки / В.М. Фурашев // Інформація і право. – 2012. – № 1(4). – С. 46-55.
4. Інформаційна діяльність: зміст та підходи до класифікації / К.І. Беляков // Інформація і право. – 2012. – № 1(4). – С. 63-69.
5. Правові та організаційні засади функціонування Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів / С.А. Антоненко // Правова інформатика. – 2012. – № 4(36). – С. 58-71.
6. Інформатика як об’єкт правовідносин / В.С. Цимбалюк // Інформація і право. – 2012. – № 1(4). – С. 108-112.
7. Мережна мобілізація: питання демократії та безпеки / Д.В. Ланде // Інформація і право. – 2012. – № 1(4). – С. 113-121.
8. Деякі інформаційні виклики сучасності та їх відображення в інформаційному просторі / Д.В. Ланде // Правова інформатика. – 2012. – № 2(34). – С. 19-27.
9. Правове регулювання ЗМІ, що використовують Інтернет-технології / О.А. Баранов // Правова інформатика. – 2012. – № 2(34). – С. 28-38.
10. Правове регулювання знищення інформації / О.О. Золотар // Правова інформатика. – 2012. – № 2(34). – С. 39-44.
11. Особливості механізмів захисту персональних даних в законодавстві ЄС / В.А. Проценко // Правова інформатика. – 2012. – № 2(34). – С. 45-50.
12. Сутність та визначення понять “інформаційна безпека” і “безпека інформації” / В.М. Фурашев // Правова інформатика. – 2012. – № 2(34). – С. 51-59.
13. Удосконалення кримінально-правового забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні / Н.А. Савінова // Правова інформатика. – 2012. – № 2(34). – С. 60-65.
14. Характеристики інформаційних потоків, пов’язаних з реформуванням податкової системи України / О.М. Барановський, А.Б. Качинський, Є.Л. Добровольський, Д.В. Ланде // Правова інформатика. – 2012. – № 2(34). – С. 89-95.
15. Інформаційні потоки та інформаційні об’єкти / С.М. Брайчевський // Правова інформатика. – 2012. – № 2(34). – С. 96-101.
16. Електронний документ у фондах нормативно-правової інформації Парламенту України / С.А. Антоненко. – К. : Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства, 2012. – (Наук. щорічник “Студії з архівної справи та документознавства” (Т. 20).
17. Термінологія та визначення понять в нормативно-правових актах / Бесіда Л.Л. // Інформація і право. – 2012. – № 2(5). – С. 39-47.
18. Про концептуальні основи системного впорядкування суспільних відносин в інформаційній сфері України / В.М. Брижко // Інформація і право. – 2012. – № 2(5). – С. 10-17.
19. Нові медіа : становлення та перспективи правового регулювання / Г.М. Красноступ // Інформація і право. – 2012. – № 2(5). – С. 29-32.
20. Правові проблеми електронної торгівлі (комерції) / О.А. Баранов // Інформація і право. – 2012. – № 2(5). – С. 48-56.
21. Проект Концепції кодифікації інформаційного законодавства України / [к.т.н. Баранов О.А.; к.ю.н., с.н.с. Брижко В.М.; д.ю.н., с.н.с. Беляков К.І.; к.ю.н. Золотар О.О.; к.ю.н. Красноступ Г.М.; д.т.н., с.н.с. Ланде Д.В.; д.ю.н., проф., член-кореспондент НАПрН України Пилипчук В.Г.; к.ю.н., с.н.с. Цимбалюк В.С.; к.т.н., с.н.с. Фурашев В.М.] // Інформація і право. – № 1(4) 2012. – С. 5-14.
22. Філософія права : юридична онтологія в сфері інформаційного права / В.М. Брижко // Інформація і право. – № 3(6) 2012. – С. 14-21.
23. Проблеми правового захисту персональних даних в умовах соціалізації Інтернет-сервісів / А.І. Марущак, В.М. Панченко // Інформація і право. – 2012. – № 2(5). – С.110-116.

24. Правовий режим використання радіочастотного ресурсу / О.А. Баранов // *Правова інформатика*. – 2012. – № 3 (35). – С. 52-59.
25. Обмеження доступу до інформації: інформаційно-правовий аспект / О.О. Золотар // *Інформаційна безпека людини, суспільства, держави*. – 2012. – № 1(8). – С. 74-80.
26. До питання особливості законодавчої мови / Л.Л. Бєседна // *Інформація і право*. – 2012. – № 3(6). – С. 20-26.
27. Методи оцінки рівня дискримінантної сили слів у текстах з правової тематики / Д.В. Ланде // *Правова інформатика*. – 2012. – № 3 (35). – С. 5-9.
28. Електронні фонди нормативно-правової інформації Уряду України в Інтернеті (організаційно-правові аспекти) / С.А. Антоненко // *Інформація і право*. – 2012. – № 3(6). – С. 139-150.
29. Електронні фонди нормативно-правової інформації парламенту України в Інтернеті (організаційно-правові аспекти) / С.А. Антоненко // *Правова інформатика*. – 2012. – № 3 (35). – С. 60-73.
30. Мова інформаційно-правових досліджень / К.І. Бєляков // *Правова інформатика*. – 2012. – № 4(36). – С. 3-9.
31. Ознаки неправомірної інформаційної діяльності / К.І. Бєляков // *Наука і правоохорона*. – К. : ДНДІ МВС України, 2012. – № 1. – С. 103-109.
32. Кібернетична інтервенція як суспільнонебезпечне діяння, що потребує криміналізації / Н.А. Савінова // *Вісник Луганського університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. – 2012. – № 2. – С. 23-31.
33. Інформаційні війни в інформаційному суспільстві: до питання обумовленості криміналізації / Н.А. Савінова // *Інформаційна безпека*. – 2012. – № 1(8). – С. 70-73.
34. Правові засади протидії загрозам інформаційній безпеці та розвитку інформаційного законодавства України : аналіт. доповідь / В.Г. Пилипчук, В.М. Брижко, О.П. Дзьобань, В.М. Фурашев. – К. : НДІП НАПрН України, 2012. – 25 с.
35. Система управління і правового забезпечення діяльності спецслужб (досвід країн ЄС і НАТО) : аналіт. доповідь / В.Г. Пилипчук, М.О. Будаков. – К. : НІСД, НДІП НАПрН України, 2012. – 88 с.
36. Кіберпростір та інформаційний простір, кібербезпека та інформаційна безпека: сутність, визначення, відмінності / В.М. Фурашев // *Інформація і право*. – 2012. – № 2(5). – С. 170-177.
37. Соціально-психологічні наслідки поширення сучасних інформаційних технологій (на прикладі твіттера) / Н.С. Уханова // *Інформація і право*. – 2012. – № 3(6). – С. 92-103.
38. Індекси медіаприсутності і порівняння в інформаційному просторі / Д.В. Ланде, В.М. Фурашев // *Інформація і право*. – 2012. – № 3(6). – С. 120-126.
39. Приклад моделювання соціальних систем за допомогою інтегральних динамічних моделей В.М. Глушкова / О.В. Гладківська // *Правова інформатика*. – 2012. – № 3 (35). – С. 10-16.
40. Ключові аспекти проекту Закону України “Про безпеку інформації” / В.М. Фурашев // *Громадсько-політичний і теоретичний журнал “Віче”*. – 2012. – № 6/2012. – С. 29-30.
41. Сутність та визначення поняття “електронне урядування” / В.М. Фурашев // *Правова інформатика*. – 2012. – № 3 (35). – С. 48-51.
42. Складові електронного урядування / В.М. Фурашев // *Правова інформатика*. – 2012. – № 4(36). – С. 43-49.
43. Визначення об’єктів управління інформаційною безпекою держави / А.І. Марущак // *Інформаційна безпека людини, суспільства, держави*. – 2012. – № 2 (9). – С. 34-39.
44. Науковий висновок щодо проекту модельного Інформаційного кодексу для держав-учасниць СНД (вих. № 36 від 19.03.12 р. № 36, на доручення Президії НАПрН України від 12.03.12 р. № 328).
45. Науковий висновок щодо проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з прийняттям Закону України “Про інформацію (у новій редакції) та Закону України “Про доступ до публічної інформації” (реєстр. № 10455 від 14.05.12 р.), внесеного Кабінетом Міністрів України (вих. № 77 від 20.06.12 р., на доручення Президії НАПрН України від 11.06.12 р. № 523).

Понад плану результативних показників. У 2012 році понад плану результативних показників паспорта бюджетної програми 6581040 співробітниками НДЦП НАПрН України підготовлено та опубліковано:

Монографії:

1. Правове забезпечення соціальної політики України в умовах розвитку інформаційного суспільства : монографія / Н.А. Савінова, О.Я. Ярошенко, Л.А. Литва. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. – 270 с. (16,87 друк. арк.).

2. Кримінально-правове забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні: теоретичні та практичні аспекти : монографія / Н.А. Савінова.– К. : ТОВ “ДСК”, 2012. – 342 с. (21,37 друк. арк.).

Наукові статті:

1. Проблема агресії і насильства: світоглядно-інформаційний вимір / О.П. Дзьобань, В.Г. Пилипчук // Освіта регіону. – 2012. – № 2. – С. 171-177.

2. Концептуальний підхід до забезпечення доступу до інформації в Україні / А.І. Марущак, Є.Д. Скулиш // Інформаційна безпека людини, суспільства, держави. – 2012. – № 1 (8). – С. 11-17.

3. Організація захисту інформації з обмеженим доступом – перспективний напрям підготовки фахівців в Україні / А.М. Гуз, А.І. Марущак, Є.Д. Скулиш // Вища школа. – 2012. – № 9. – С. 21-29.

4. Проблема інформаційної правосуб’єктності (на прикладі місцевих загальних судів та їх суддів) / А.І. Марущак, О.М. Мозолєвська // Правова інформатика. – 2012. – № 3 (35). – С. 40-47.

5. До питання розроблення концепції та програми правової інформатизації України / С.А. Антоненко // Інформація і право. – 2012. – № 2(5). – С. 69-80.

6. Суспільно-правові проблеми кадрового забезпечення державних органів та політичних організацій / В.Г. Пилипчук // Освіта регіону. – 2012. – № 3. – С. 117-123.

7. Дослідження мереж співавторства у правовій науці по базі даних “Україніка наукова” / Д.В. Ланде, І.В. Балагура // Правова інформатика. – 2012. – № 4 (36). – С. 50-57.

8. Моделирование динамики информационных потоков / Д.В. Ландэ // Фундаментальные исследования. – № 6 (3) 2012. – С. 652-654.

9. Концепція інформаційних правовідносин : сутність та особливості використання у сфері банківської діяльності / І.В. Арістова, В.Д. Чернадчук // Інформація і право. – 2012. – № 3(6). – С. 45-54.

10. Дифамація по-українськи / К.І. Беляков, К.О. Машевська // Юридичний вісник України. – 2012. – № 44 (905). – С. 5-11.

11. Про поняття “інформаційний шум” у правовідносинах / О.О. Золотар // Інформація і право. – 2012. – № 1(4). – С.70-74.

12. Кібернетичний тероризм і сепаратистські заклики : кримінально-правовий огляд проблеми / Н.А. Савінова // Вісник Луганського університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. – 2012. – Спецвипуск 4. – С. 230-238.

13. Умисні впливи на свідомість: до питання соціальної обумовленості криміналізації / Н.А. Савінова // Питання боротьби зі злочинністю : зб. наук. праць ; редкол. В.І. Борисов та ін. – Х. : Право, 2012. – Вип. 32. – С. 111-120.

14. Кіберзлочинність: витоки та тенденції детермінації в умовах розвитку Глобального інформаційного суспільства / Н.А. Савінова // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. статей. – 2012. – Вип. XXVIII. – 274 с. – С. 248-254.

15. Про потребу стратегічних заходів кримінально-правової політики в інформаційному просторі / Н.А. Савінова // Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. – Серія № 18. Економіка і право : зб. наук. праць. – Вип. 17. – К. : Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2012 р. – 181 с. – С. 149-155.

Наукові співробітники НДЦП НАПрН України також взяли участь у підготовці другого видання “Методичних рекомендацій щодо практичного впровадження Закону України “Про доступ до публічної інформації” / М.В. Лациба, О.С. Хмара, В.В. Андрусів та ін. – [2-е вид. допов.]. – К. : Агентство “Україна”. – 2012. – 164 с. – (Укр. незалеж. центр політ. дослідж.).

Веб-сайт НДПП НАПрН України. Інформація про основні публікації науковців НДПП НАПрН України з часу створення установи наведена на оновленому та введеному в експлуатацію в лютому 2012 р. веб-сайті НДПП НАПрН України <<http://ippi.org.ua>>.

Одним із пріоритетів політики розвитку сайту є популяризація пріоритетів розвитку правової науки в інформаційній сфері та наукових здобутків установи. Поліпшено його дизайн, використовуються сучасні технології для спрощення введення інформації, здійснено рекламу сайту. Завдяки цьому одержано наступні результати щодо статистики відвідувань веб-сайту НДПП НАПрН України щомісячно: користувачів – близько 6 500; переглянуто сторінок – 25 000; заіндексовано Google – 650 сторінок, Google PageRank – 8.

За такими запитами, як “інформаційне право” і “правова інформатика” сайт НДПП НАПрН України знаходиться на першій сторінці (у першій десятці) видачі Google, за запитом “правова інформатика” – на першій сторінці (друге місце після Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського НАН України з посиланням на НДПП НАПрН України). При цьому, окремих спеціальних засобів популяризації веб-сайту не застосовувалось.

Наукові розробки, комп’ютеризовані інформаційно-правові системи НДПП НАПрН України впроваджувались на договірній основі у 55 державних органах, закладах, установах, підприємствах та організаціях України.

Бази даних. У 2012 р. продовжувалось створення та розбудова інтегрованих в єдину апаратно-програмну платформу ВР України баз даних “Законодавство України”, “Законодавство АР Крим”, “Київське регіональне законодавство”, формування баз даних нормативних актів України як складової системи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності парламенту України. Спільно з працівниками відділу баз даних нормативно-правової інформації Управління комп’ютеризованих систем Апарату ВР України формовано такі бази даних:

- первинна технологічна БД “Законодавство-3”;
- первинна технологічна БД “Київ”;
- первинна технологічна БД “Крим”;
- БД ІПС “Законодавство України в Інтернеті” (для користувачів);
- БД ІПС “Київ” (для користувачів);
- БД ІПС “Крим” (для користувачів);
- БД “Термінологія законодавства” (для користувачів).

Первинні технологічні БД “Законодавство-3”, “Київ” та “Крим” призначені для адміністрування (введення документів, внесення змін, виправлення помилок у текстах документів та пошукових образах, створення протоколів роботи тощо). БД ІПС призначені для користувачів.

Всього у 2012 році зібрано, класифіковано, визначено змістовні зв’язки з іншими документами, введено дані про публікацію, відформатовано та підготовлено до введення в бази даних 22515 документів (БД “Законодавство-3” – 19734 документи, БД “Крим” – 1427 документів, БД “Київ” – 1354 документи).

Експертні висновки. У 2012 році співробітники НДПП НАПрН України підготували 7 експертних висновків щодо:

- проекту Модельного інформаційного кодексу для держав-членів СНД;
- проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з прийняттям Закону України “Про інформацію” (у новій редакції) та Закону України “Про доступ до публічної інформації” (реєстр. № 10455 від 14.05.12 р.), внесеного Кабінетом Міністрів України;
- проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про Національну програму інформатизації” щодо використання відкритого програмного забезпечення в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, державних установах, державних підприємствах та навчальних закладах державної і комунальної форми власності;
- проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту персональних даних” від 15.05.12 р. № 10472;

- проекту Модельного законодавчого акту “Рекомендації з удосконалення і гармонізації національного законодавства держав-учасниць СНД у сфері забезпечення інформаційної безпеки”;
- проекту Закону України “Про заходи щодо стимулювання впровадження в Україні електронного документообігу”;
- проекту остаточної редакції національного стандарту України: ДСТУ ISO/IEC 29100:2011, IDT “Інформаційні технології. Методи безпеки. Основні положення забезпечення недоторканності приватного життя”.

Проекти нормативно-правових актів. У 2012 р. науковці НДІП НАПрН України брали участь у роботі 8 робочих груп по розробці законопроектів, а також у розробці низки наказів Держкомтелерадіо України та Програми інформатизації законотворчого процесу на 2012 – 2017 роки, затвердженої Верховною Радою України 05.07.12 р.

За звітний період співробітники НДІП НАПрН України брали участь у підготовці 28 проектів нормативно-правових актів, зокрема:

Закони України:

- Закон України від 12.01.12 р. № 4311-VI “Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення законодавства у сфері телебачення і радіомовлення”. Удосконалив законодавче регулювання питання трактування назв висновків, які є підставою для оголошення Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення конкурсів на отримання телерадіоорганізаціями ліцензій на мовлення;
- Закон України від 12.01.12 р. № 4319-VI “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо доставляння обов’язкового безоплатного примірника документів”. Установив відповідальність за порушення порядку доставляння обов’язкового примірника документів, що сприятиме запобіганню правопорушенням у цій сфері.

Законопроекти:

- проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з прийняттям Закону України “Про інформацію” (у новій редакції) та Закону України “Про доступ до публічної інформації” (реєстр. № 10455 від 14.05.12 р.);
- проект Закону України “Про Суспільне телебачення і радіомовлення України” (суб’єктом права законодавчої ініціативи якого є Президент України) з урахуванням пропозицій робочої групи із суспільних комунікацій, висловлених 28.11.11 р. на засіданні Громадської гуманітарної ради при Президентові України;
- проект Закону України “Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації”;
- проект Закону України “Про Суспільне телебачення і радіомовлення України” (реєстр. № 1076 від 12.12.12 р.), доопрацьований з урахуванням пропозицій робочої групи із суспільних комунікацій Громадської гуманітарної ради при Президентові України, заінтересованих органів та громадськості.

Акти Президента України:

- Указ Президента України “Про призначення державних стипендій видатним діячам інформаційної сфери” від 06.06.12 р. № 377;
- проект Указу Президента України “Про внесення змін до Положення про щорічну премію Президента України “Українська книжка року” (схвалено від 25.04.12 р.).

Постанови Кабінету Міністрів України:

- Постанова Кабінету Міністрів України від 25.01.12 р. № 44 “Про внесення зміни до пункту 5 Положення про Премію Кабінету Міністрів України імені Лесі Українки за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва”;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 22.02.12 р. № 113 “Про присудження Премії Кабінету Міністрів України імені Лесі Українки за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва”;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.02.12 р. № 163 “Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для збирання, оброблення та розповсюдження офіційної інформаційної продукції”;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 29.02.12 р. № 281 “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на фінансову підтримку творчих спілок у сфері засобів масової інформації та державних музичних колективів”;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 07.03.12 р. № 169 “Про внесення змін до пункту 1 Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для інформаційного та організаційного забезпечення участі України у міжнародних форумах, конференціях, виставках”;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 21.03.12 р. № 245 “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення населення засобами приймання сигналів цифрового телерадіомовлення”;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 17.04.12 р. № 299 “Про внесення змін до пункту 1 Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки преси”;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 17.04.12 р. № 300 “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 06.07.11 р. № 710”;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 17.05.12 р. № 395 “Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України” щодо скорочення кількості заступників генерального директора Українського національного інформаційного агентства “Укрінформ”;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 31.05.12 р. № 539 “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виробництва та трансляції телерадіопрограм для державних потреб, збирання, обробки та поширення офіційної інформаційної продукції, створення та функціонування україномовної версії міжнародного каналу “EuroNews”;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 12.09.12 р. № 850 “Про затвердження порядку формування державного замовлення на випуск видавничої продукції та її розповсюдження”.

Розпорядження Кабінету Міністрів України:

– Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.02.12 р. № 81 “Про затвердження фінансового плану державного підприємства редакції газети “Урядовий кур’єр” на 2012 рік”;

– Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.03.12 р. № 181 “Про передачу цілісного майнового комплексу державної телерадіомовної компанії “Крим” до сфери управління Державного комітету телебачення і радіомовлення”;

– Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.05.12 р. № 278 “Про внесення змін до розпоряджень Кабінету Міністрів України від 06.06.07 р. № 378 і від 17.12.08 р. № 1575”;

– Розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.07.12 р. № 436 “Про схвалення Концепції діяльності та розвитку Державної телерадіокомпанії “Культура”;

– Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.10.12 р. “Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції діяльності та розвитку Державної телерадіокомпанії “Культура”;

– Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.11.12 р. № 892 “Про затвердження фінансового плану державного підприємства редакції газети “Урядовий кур’єр” на 2013 рік”.

Наукові заходи. У 2012 р. співробітники НДПП НАПрН України брали участь у 75 конференціях, семінарах, “круглих столах” та інших наукових заходах, на яких зробили 52 доповіді. Безпосередньо співробітниками НДПП НАПрН України було організовано і проведено 11 наукових заходів (3 конференції (у т.ч. дві міжнародні), один міжнародний семінар, 5 “круглих столів” (з них один міжнародний), 2 науково-методичні семінари), на яких зроблено 25 доповідей.

На виконання показників паспорта бюджетної програми організовано і проведено 5 наукових заходів:

1. “Круглий стіл” **“Інформаційне суспільство: право, інновації та бізнес”**. Проведено 28 лютого 2012 року НДПП НАПрН України спільно з КРЦ НАПрН України та видавництвом “Академпрес”. Статус “круглого столу” – міжвідомчий.

У засіданні “круглого столу” взяли участь представники Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України, Національної академії державного управління при Президентові України, Навчально-наукового інституту інформаційної безпеки Національної академії Служби безпеки України, Навчально-наукового інституту права та психології

Національної академії внутрішніх справ України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Інституту спеціального зв'язку та захисту інформації НТУУ “КПІ”, Фізико-технічного інституту НТУУ “КПІ”, видавництва “Академпрес”, Інформаційного центру “Електронні вісті”, компанії “Спеціальні реєстраційні системи”, публічного акціонерного товариства “Укртелеком” та інших ІТ-компаній, вчені НАН України і НАПрН України та ін., всього 51 учасник. Виступили з доповідями 5 співробітників НДІП НАПрН України (Пилипчук В.Г., Фурашев В.М., Баранов О.А., Цимбалюк В.С., Ланде Д.В.).

В ході підведення підсумків “круглого столу” акцентовано увагу на низці актуальних технологічно-правових проблем, пов'язаних із розвитком інформаційних технологій, питаннях державно-приватного партнерства та співпраці державного і недержавного секторів в інформаційно-комунікаційній та безпековій сферах.

2. “Круглий стіл” **“Гуманітарно-правові аспекти становлення інформаційного суспільства в Україні”**. Проведено 10 квітня 2012 року НДІП НАПрН України спільно з Інститутом політології і права та Центром правової освіти і науки Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова за участі фахівців Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України та інформаційної підтримки видавництва “Академпрес”. Статус “круглого столу” – міжвідомчий.

У засіданні “круглого столу”, крім організаторів, взяли участь представники Адміністрації Президента України, Конституційного Суду України, Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Національної академії державного управління при Президентові України, Навчально-наукового інституту інформаційної безпеки Національної академії Служби безпеки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Інституту спеціального зв'язку та захисту інформації НТУУ “КПІ”, Фізико-технічного інституту НТУУ “КПІ”, Національної академії внутрішніх справ, видавництва “Академпрес”, народні депутати України, студенти, аспіранти, здобувачі та представники інших зацікавлених відомств, організацій, наукових установ та навчальних закладів, всього 50 учасників. Виступили з доповідями 6 співробітників НДІП НАПрН України (Пилипчук В.Г., Беляков К.І., Марущак А.І., Брижко В.М., Цимбалюк В.С., Проценко В.А.).

В ході підведення підсумків було акцентовано увагу на низці актуальних комплексних проблем, пов'язаних із становленням інформаційного суспільства й інформаційних відносин в Україні, правовим регулюванням українського сегмента мережі Інтернет, визначенням і класифікацією правопорушень в інформаційній сфері та юридичної відповідальності за їх скоєння.

3. “Круглий стіл” **“Концептуальні засади кодифікації інформаційного законодавства України”**. Проведено 18 квітня 2012 року НДІП НАПрН України спільно з Державним комітетом телебачення і радіомовлення України та Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, за участі представників Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації, Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (місце проведення – Прес-центр “Укрінформ”, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 8/16). Статус “круглого столу” – міжвідомчий.

В ході засідання “круглого столу” було презентовано та обговорено проект Концепції кодифікації інформаційного законодавства України, розроблений авторським колективом НДІП НАПрН України. Учасники “круглого столу” підтримали проект Концепції та висловили пропозиції звернутись до заінтересованих державних органів і профільного парламентського комітету з метою створення робочої групи для розробки проекту Інформаційного кодексу України. Виступили з доповідями 4 співробітники НДІП НАПрН України (Пилипчук В.Г., Баранов О.А., Брижко В.М., Цимбалюк В.С.).

4. Міжнародний семінар **“Кібербезпека та нові виклики для інформаційного суспільства”**. Проведено 17 травня 2012 року у приміщенні залу адміністрації Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут” (корп. 6) НДІП НАПрН України спільно з Фізико-технічним інститутом Національного технічного університету

України “Київський політехнічний інститут” за підтримки Центру інформації та документації НАТО в Україні. Статус семінару – міжнародний.

У роботі міжнародного семінару, крім організаторів, взяли участь представники країн-членів Північноатлантичного альянсу, зокрема Великобританії, Естонії, Канади, а також Російської Федерації, представники органів державної та виконавчої влади, провідні науковці, викладачі навчальних закладів, аспіранти та студенти за профілем семінару та ін. Загалом у роботі семінару взяли участь понад 80 спеціалістів. Зі змістовними доповідями виступили як іноземні, так і вітчизняні науковці та спеціалісти, зокрема, науковці НДПП НАПрН України Пилипчук В.Г., Фурашев В.М., Марущак А.І., Брайчевський С.М.

За підсумками виступів та їх обговорень учасники міжнародного семінару констатували, що жодна країна світу незалежно від рівня економічного, технічного та оборонного потенціалу в сучасних умовах глобалізації і розвитку інформаційних технологій не спроможна самостійно забезпечити свою національну безпеку в інформаційній сфері, а тому нагальним є запровадження нових принципів забезпечення колективної інформаційної безпеки.

Узагальнені підсумки міжнародного семінару полягають в необхідності:

- продовження наукових заходів за участі вітчизняних та іноземних фахівців технічних, фізико-математичних, економічних, політичних, соціологічних, психологічних, правових та інших галузей науки для комплексного розгляду проблем становлення і розвитку інформаційного суспільства;
- опрацювання питання стосовно організації спільних наукових досліджень між НДПП НАПрН України, Національним технічним університетом України “КПІ” та іншими закладами й установами з проблем розвитку інформаційних технологій, соціальних комунікацій і права;
- розвитку міжнародного наукового співробітництва у сфері кібербезпеки та розбудови інформаційного суспільства.

5. Наукова конференція **“Інформаційні технології та безпека: теоретичні та правові основи інформаційної безпеки”**. Проведена 14 грудня 2012 року НДПП НАПрН України спільно з Інститутом проблем реєстрації інформації НАН України. Статус конференції – міжвідомча.

В конференції взяли участь понад 60 науковців. Учасники конференції заслухали та обговорили 15 доповідей (5 з яких – співробітників НДПП НАПрН України), які піднімали питання сутності інформаційної безпеки; безпеки інформації у сучасних умовах (теоретичні та прикладні аспекти); моделювання безпеки в складних системах (політика і безпека); досягнень, проблем та перспектив правового забезпечення інформаційної безпеки; питань міжнародних політико-правових проблем регулювання Інтернету тощо.

Узагальнені підсумки наукової конференції полягають в необхідності:

- поширення та поглиблення наукових заходів у сфері інформаційної безпеки та кібербезпеки як її складової;
- опрацювання питання стосовно організації спільних наукових досліджень між НДПП НАПрН України, Інститутом проблем реєстрації інформації НАН України, Фізико-технічним інститутом Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут” та іншими закладами й установами з проблем запобігання та усунення можливих загроз у сфері інформаційної безпеки.

Понад плану виконання показників паспорта бюджетної програми. За фінансової підтримки партнерів НДПП НАПрН України організовано і проведено 6 наукових заходів:

1. Науково-методичний семінар **“Теоретичні засади кодифікації інформаційного законодавства України”**. Проведено 31 січня 2012 року спільно з Київським регіональним центром НАПрН України. На заході було розглянуто теоретичні аспекти розробки окремих положень проекту Концепції кодифікації інформаційного законодавства України.

2. Науково-методичний семінар **“Методологічні засади розробки Концепції кодифікації інформаційного законодавства України”**. Проведено 7 лютого 2012 р. спільно з Київським регіональним центром НАПрН України. На заході були обговорені концептуальні методологічні підходи до вирішення окремих питань кодифікації інформаційного законодавства, а також презентовано основні положення підготовленого авторським колективом НДПП проекту Концепції кодифікації інформаційного законодавства України.

3. VIII міжнародна науково-практична Інтернет-конференція **“Проблеми впровадження інформаційних технологій в економіці”**. НДІП НАПрН України був співорганізатором Інтернет-конференції – проекту Національного університету державної податкової служби України. Конференція проходила з 23.01.12 р. по 29.03.12 р., пленарне засідання в режимі веб-конференції відбулося 29 березня 2012 р. Статус конференції – міжнародна.

В ході пленарного засідання було підведено підсумки роботи учасників інтернет-конференції за напрямками: інформаційні технології, моделювання в економіці та хмарні технології; інформаційно-аналітичне забезпечення та моделювання процесів оподаткування; інформаційні технології фінансових ринків та електронна комерція; бази знань, технології підтримки прийняття рішень та семантичний Інтернет; інформаційні технології в освіті; інформаційна безпека; інформаційне право та правова інформатика в інформаційному суспільстві. У роботі конференції взяли участь 105 осіб, у т.ч. 3 іноземні фахівці (Китай, Росія, США). Інноваційна форма проведення пленарного засідання дозволила дистанційно взяти у ньому участь понад 50 фахівцям наукових установ та організацій України та Росії.

4. Міжнародний “круглий стіл” **“Міжнародні політичні та правові ініціативи щодо майбутнього кіберпростору”**. Проведено 29 травня 2012 р. спільно з Національним інститутом стратегічних досліджень у конференц-залі інституту. Статус “круглого столу” – міжнародний.

У засіданні взяли участь представники Апарату Верховної Ради України, РНБО України, заінтересованих державних органів, правоохоронних органів та військових формувань, наукових установ і навчальних закладів, зокрема, Міжвідомчого науково-дослідного центру з проблем боротьби з організованою злочинністю при РНБО України, Національної академії Служби безпеки України, Науково-дослідного інституту Збройних Сил України, Інституту спеціального зв'язку та захисту інформації НТУУ “КПІ”, Військового інституту телекомунікацій та інформації НТУУ “КПІ”, Фізико-технічного інституту НТУУ “КПІ”, видавництва “Академпрес”, Інформаційного центру “Електронні вісті”, Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського, а також представники посольств США і КНР в Україні, всього 55 учасників. В обговоренні аналітичної доповіді та подальшій дискусії взяли участь та виступили з доповідями 4 співробітники НДІП НАПрН України (Пилипчук В.Г., Баранов О.А., Ланде Д.В., Цимбалюк В.С.).

Учасники міжнародного “круглого столу” підтримали пропозиції щодо вироблення українською стороною консенсусного документа з проблем інформаційної сфери, що може стати однією із провідних тем під час головування України в ОБСЄ у 2013 році. Також було запропоновано розглянути ці пропозиції на засіданні Координаційного бюро з інформаційного права та інформаційної безпеки НАПрН України.

5. “Круглий стіл” **“Інформаційне суспільство: держава, право, бізнес”**. Проведено 29 травня 2012 р. спільно з Національним інститутом стратегічних досліджень у конференц-залі інституту. Статус “круглого столу” – міжвідомчий.

В ході “круглого столу” були розглянуті питання державної політики в інформаційному суспільстві, зокрема: сучасні виклики і загрози, форми самоорганізації громадян в інформаційному суспільстві, тенденції розвитку інформаційного права у світі, міжнародні нормативні акти у галузі інформаційного права з питань прав і свобод людини; чинники впливу інформаційного суспільства на бізнес. В обговоренні запропонованих питань та подальшій дискусії взяли участь та виступили з доповідями 4 співробітники НДІП НАПрН України (Пилипчук В.Г., Баранов О.А., Беляков К.І., Цимбалюк В.С., Фурашев В.М., Золотар О.О.).

Учасники “круглого столу” підтримали необхідність продовження комплексного опрацювання проблем юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері, зокрема, в контексті міжнародного, кримінального, адміністративного, цивільного, трудового права.

6. Міжнародна науково-практична конференція **“Інформаційне суспільство і держава: проблеми взаємодії на сучасному етапі”**. Проведена 26 жовтня 2012 р. спільно з Науково-дослідним інститутом державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України, Національним університетом “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого” у конференц-залі Президії НАПрН України. Статус конференції – міжвідомча.

В ході конференції було розглянуто системні проблеми формування інформаційного суспільства, актуальні питання правового регулювання в інформаційній сфері та пов'язані з цим проблеми юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері. Зокрема, правопорушення щодо поширення спотвореної інформації, маніпулювання свідомістю тощо. З доповідями перед учасниками конференції виступили 3 співробітники НДШП НАПрН України (Пилипчук В.Г., Баранов О.А., Арістова І.В.).

За результатами конференції передбачено здійснення комплексу заходів щодо розвитку правової науки в інформаційній сфері, у т.ч. ініціювання створення наукового підрозділу інформаційного правопорядку НДШП НАПрН України (в м. Харкові) та організації спільних досліджень з іншими установами НАПрН України.

Як зазначалося, у 2012 р. співробітники НДШП НАПрН України брали участь у **21** науковій конференції та інших міжнародних наукових заходах, на яких зробили 19 доповідей. Безпосередньо НДШП НАПрН України організував **4** міжнародні наукові заходи. Інформація про наукові заходи, що були організовані і проведені наведена на веб-сайті НДШП НАПрН України.

Про Координаційне бюро з інформаційного права та інформаційної безпеки. НДШП НАПрН України забезпечує діяльність Координаційного бюро з інформаційного права та інформаційної безпеки, яке є координаційно-дорадчим органом Відділення державно-правових наук і міжнародного права Національної академії правових наук України. Очолюють Бюро працівники НДШП (Пилипчук В.Г. – голова Бюро, Фурашев В.М. – заступник голови, Настюк В.Я. – учений секретар). До складу Бюро входять провідні вчені інформаційної сфери із числа членів НАН України і НАПрН України, заінтересованих державних органів, закладів та установ України.

Головним завданням Бюро є розвиток правової науки та координація фундаментальних і прикладних правових досліджень в інформаційній сфері. У звітний період опрацьовано та схвалено:

- 1) проект Положення про Координаційне бюро (затверджене 05.03.12 р. на засіданні Відділення державно-правових наук і міжнародного права НАПрН України);
- 2) пропозиції щодо внесення змін і доповнень до Пріоритетних напрямів розвитку правової науки на 2011 – 2015 рр. в інформаційній сфері (затверджені 06.03.12 р. Загальними зборами НАПрН України);
- 3) пропозиції щодо внесення змін до паспорта наукової спеціальності 12.00.07 в галузі інформаційного права (схвалені Експертною радою в галузі юридичних наук ДАК МОНмолодьспорту України);
- 4) проект Концепції кодифікації інформаційного законодавства України;
- 5) складстворило робочу групу (із числа членів Бюро) з питань кодифікації інформаційного законодавства України.

Робота над дисертаційними дослідженнями. Співробітники НДШП НАПрН України працюють над дисертаційними дослідженнями згідно з тематикою, затвердженою Вченою радою, що відповідає науковим напрямам діяльності інституту. У звітний період вони працювали над 16 дисертаційними дослідженнями, у т.ч. 9 докторськими та 7 кандидатськими.

Інформація щодо докторських дисертаційних досліджень:

– Новицький А.М. захистив докторську дисертацію 27 квітня 2012 р. на тему: *“Адміністративно-правові основи формування інститутів інформаційного суспільства в Україні: теорія та практика”*.

– Баранов О.А. – тема: *“Теоретико-методологічні основи становлення та розвитку інформаційного права України”*, наук. консультант – д.ю.н., проф. Пилипчук В.Г.

– Брижко В.М. – тема: *“Теоретико-правові основи систематизації інформаційного законодавства України”*, наук. консультант – д.ю.н., проф. Ярмиш О.Н. Робота завершена у повному обсязі.

– Золотар О.О. – тема: *“Правові основи інформаційної безпеки людини”*, наук. консультант – д.ю.н., с.н.с. Беляков К.І.

– Корж І.Ф. – тема: *“Адміністративно-правові відносини у сфері державної безпеки”*, наук. консультант – д.ю.н., проф. Настюк В.Я.

– Красноступ Г.М. – тема: *“Теоретико-правові основи державної інформаційної політики у сфері телебачення і радіомовлення”*, наук. консультант – д.ю.н., проф. Пилипчук В.Г.

– Савінова Н.А. – тема: *“Кримінально-правове забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні”*, наук. консультант – д.ю.н., проф. Фріс П.Л. Робота подана до захисту.

– Фурашев В.М. – тема: *“Методологічно-правові основи системної інформатизації діяльності центральних органів виконавчої влади України”*, наук. консультант – д.ю.н., проф. Пилипчук В.Г.

– Цимбалюк В.С. – тема: *“Кодифікація інформаційного законодавства України”*, наук. консультант – д.ю.н., с.н.с. Беляков К.І. Робота подана до захисту.

Інформація щодо кандидатських дисертаційних досліджень:

– Антоненко С.А. – тема: *“Правові та організаційні засади функціонування електронних фондів нормативно-правової інформації в Україні”*, наук. керівник – д.ю.н., проф. Марущак А.І.

– Баєв О.О. – тема: *“Нормативно-правове регулювання інформаційних відносин у сфері телекомунікацій та зв'язку України”*, наук. керівник – д.ю.н., с.н.с. Беляков К.І.

– Беланюк М.В. – тема: *“Правові засади організації та діяльності органів військової юстиції на теренах України (1939 – 1942 рр.)”*, наук. керівник – д.ю.н., проф. Пилипчук В.Г.

– Лебединська О.В. – тема: *“Фінансово-правові засади діяльності наукових установ”*, наук. керівник – д.ю.н., проф. Копан О.В.

– Мозолевська О.М. – тема: *“Правові засади інформаційних відносин у системі місцевих загальних судів України”*, наук. керівник – д.ю.н., проф. Марущак А.І. Робота завершена.

– Проценко В.А. – тема: *“Механізми гармонізації національного та міжнародного інформаційного права”*, наук. керівник – д.ю.н., с.н.с. Беляков К.І.

– Ходос Л.В. – тема: *“Правові засади управління інформаційними ризиками у фінансовій системі України”*, наук. керівник – д.ю.н., проф. Стрельбицький М.П.

Загалом, підготовка наукових кадрів в НДПП НАПрН України Інституті здійснюється в основному за спеціальністю 12.00.07 – “Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право” з наданням пріоритету дослідженням в галузі інформаційного права.

Присвоєння вчених звань. У звітний період провідним науковим співробітникам НДПП НАПрН України Золотар О.О., Красноступ Г.М. та Баранову О.А. присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника зі спеціальності 12.00.07 – “Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право” (рішення Вченої ради НДЦП НАПрН України від 26.04.12 р., протокол № 5; від 26.06.12 р., протоколи № 7 та № 11 від 09.10.12 р.).

Спеціалізована вчена рада. В НДПП НАПрН України функціонує спеціалізована вчена рада К 26.501.01 з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 (Наказ ВАК України від 06.06.11 р. № 517 “Про створення спеціалізованої вченої ради”, підстава – постанова президії ВАК України від 31.05.11 р. № 7-06/5). Голова спеціалізованої вченої ради – Беляков К.І., д.ю.н., с.н.с., вчений секретар – Золотар О.О., к.ю.н., с.н.с.

У звітний період спеціалізована вчена рада провела 8 засідань, в ході яких: проведено захист двох кандидатських дисертацій за спеціальністю 12.00.07 – “Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право” (Трубіна І.О. на тему: *“Правові засади функціонування системи електронних платежів у сфері електронної комерції”*; Шепітька С.А. на тему *“Юридична особа як суб'єкт адміністративного делікту”*); здійснено повторний розгляд та рецензування трьох дисертацій здобувачів наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальностями 12.00.07, 12.00.01; прийнято до захисту 2 кандидатські дисертації.

Офіційне опонування. У 2012 році вчені НДПП НАПрН України виступали офіційними опонентами на захисті 15 кандидатських і докторських дисертацій (Арістова І.В. – 3, Беляков К.І. – 4, Копан О.В. – 2, Марущак А.І. – 2, Новицький А.М. – 1, Пилипчук В.Г. – 2, Цимбалюк В.С. – 1), підготували відгуки на автореферати 55 кандидатських і докторських дисертацій (Арістова І.В. – 28, Беляков К.І. – 2, Копан О.В. – 5, Новицький А.М. – 3, Марущак А.І. – 10, Пилипчук В.Г. – 7).

Підсумок деяким науковим здобуткам. Науково-дослідний інститут інформатики і права – державна науково-дослідна установа, яка входить до складу Національної академії правових наук України та функціонує на засадах самоврядування відповідно до законодавства України.

Головним завданням НДІП НАПрН України є проведення фундаментальних і прикладних досліджень з теоретико-правових проблем розбудови інформаційного суспільства та інтеграції України у світовий інформаційний простір, в галузі інформаційного права, правової інформатики та інформаційної безпеки, розробки і впровадження у практику сучасних методів і засобів обробки даних, електронних систем і баз даних в галузі держави і права, сприяння державним органам у розвитку України як демократичної, правової, соціальної держави.

Основними науковими здобутками НДІП НАПрН України у 2012 році є:

- розробка сучасних пріоритетних напрямів розвитку правової науки та правових досліджень в інформаційній сфері. Одержано приріст нових знань в галузі інформаційного права, інформаційної безпеки, правової інформатики та інформатизації;
- сприяння розвитку інформаційного законодавства України;
- видання наукових праць з проблематики у друкованому й електронному вигляді. За звітний період в НДІП НАПрН України видано 109 робіт загальним обсягом 4023 с.;
- розроблення та опублікування проекту Концепції кодифікації інформаційного законодавства України та отримання свідоцтва про реєстрацію авторського права на науковий твір “Концепція кодифікації інформаційного законодавства України”;
- впровадження у центральних, обласних та районних ланках державного управління “Бібліотеки (системи) баз даних і знань у галузі держави і права” та ін. Створено організаційно-правові передумови щодо залучення працівників НДІП НАПрН України до перепідготовки державних службовців, які працюють в інформаційній сфері.
- відкриття двох нових напрямів наукових досліджень: НДР на тему “Проблеми юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері в умовах формування інформаційного суспільства” та НДР на тему “Державно-правові проблеми інформаційної безпеки людини і суспільства в умовах інтеграції України у світовий інформаційний простір”;

Звіт розглянуто і схвалено на засіданні Вченої ради Науково-дослідного інституту інформатики і права НАПрН України (протокол № 13 від 20.12.12 р.).

Пилипчук В.Г., голова вченої ради НДІП НАПрН України, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НДІП НАПрН України.

Фурашев В.М., заступник голови вченої ради НДІП НАПрН України, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник., доцент.

~~~~~ * * * ~~~~~